

**Yönetim ve Organizasyon
Araştırmaları Dergisi**

**Journal of Management &
Organization Studies**

Cilt / Volume 1 | Sayı / Issue 2 | Ekim / October 2016

Beta

Yönetim ve Organizasyon Araştırmaları Dergisi

Journal of Management & Organization Studies

Cilt / Volume 1 | Sayı / Issue 2 | Ekim /October 2016

ISSN: 2149-2646

Sahibi / Owner

Beta Basım Yayın Dağıtım A.Ş.

Sorumlu Müdür / Managing Editor

Seyhan SATAR

Yönetim ve Organizasyon Araştırmaları Dergisi Nisan ve Ekim aylarında olmak üzere yılda iki kez yayınlanan uluslararası ve hakemli bir dergidir. Dergide yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir. Tüm hakları saklıdır. Derginin elektronik versiyonuna www.betadergi.com/yoad adresinden ulaşılabilir.

Journal of Management & Organization Studies is an international, peer-reviewed journal, published biannually in April and October. All rights reserved. Authors bear responsibility for the content of their published material. Online version of the journal is available at the address www.betadergi.com/yoad

İletişim / Correspondence

Beta Basım Yayın Dağıtım Narlıbahçe Sokak No:11

Cağaloğlu/İSTANBUL/TÜRKİYE

Tel : 0 (212) 511 54 32 - 0 (212) 519 01 77

Fax : 0 (212) 513 87 05 - 0 (212) 511 36 50

e-mail: yoad@betadergi.com

www.betadergi.com/yoad

Yönetim ve Organizasyon Araştırmaları Dergisi

Journal of Management & Organization Studies

Editör / Editor In-Chief

Hüseyin LEBLEBİCİ,
University of Illinois, Urbana-Champaign, USA

Editör Yardımcıları / Associate Editors

Ali DANIŞMAN, Çukurova Üniversitesi
Mehmet ERÇEK, İstanbul Teknik Üniversitesi
Erkan ERDEMİR, İstanbul Şehir Üniversitesi
Mehmet GENÇ, Özyeğin Üniversitesi
Çetin ÖNDER, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Editörler Kurulu / Editorial Board

Arzu WASTI – Sabancı Üniversitesi	Janset Özen AYTEMUR – Akdeniz Üniversitesi
Behlül ÜSDİKEN – Sabancı Üniversitesi	Kadire Zeynep SAYIM – Hotelschool The Hague, NL
Belkis ÖZKARA – Afyon Kocatepe Üniversitesi	Mehmet BARCA – Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
Berrin ERDOĞAN – Portland State University, USA	Mehmet DEMİRBAĞ – University of Strathclyde, UK
Beyza OBA – İstanbul Bilgi Üniversitesi	Nihat ERDOĞMUŞ – Yıldız Teknik Üniversitesi
Bilçin TAK – Uludağ Üniversitesi	Nisan Selekler GÖKŞEN – Boğaziçi Üniversitesi
Burcu RODOPMAN – Boğaziçi Üniversitesi	Ömür ÖZMEN – Dokuz Eylül Üniversitesi
Canan CEYLAN – Uludağ Üniversitesi	Özgecan KOÇAK – Sabancı Üniversitesi
Cavide UYARGİL – İstanbul Üniversitesi	Remzi GÖZÜBÜYÜK – Özyeğin Üniversitesi
Çağrı TOPAL – ODTÜ	Selami SARGUT – Başkent Üniversitesi
Deniz TAŞCI – Anadolu Üniversitesi	Sibel YAMAK – Galatasaray Üniversitesi
Deniz TUNÇALP – İstanbul Teknik Üniversitesi	Şükrü ÖZEN – Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Fatma KÜSKÜ – İstanbul Teknik Üniversitesi	Umut KOÇ – Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Ferda ERDEM – Akdeniz Üniversitesi	Ümit ÖZMEL – Purdue University, USA
İtır GÖÇÜŞ – Bilkent Üniversitesi	Yasemin KOR – University of Cambridge, UK

İçindekiler / Table of Contents

Editörden / From the Editor

Hüseyin Leblebici 1

Türk İş Sisteminin Evrimi: Makro Kurumsal Bir İnceleme

The Evolution of Turkish Business System: A Macro Institutional Review

Onur Dirlik 5

**İş Örgütlerinde Kontrol ve Rıza Mekanizmalarının İşleyişi:
Türkiye’de Çağrı Merkezleri Örneği**

*Control and Consent Mechanisms in Work Organizations: The Case of
Call Centers in Turkey*

Sibel Doğanay 31

**Türk Yönetim Yazınında İlk Taylorizm Yayınlarına Yönelik Bir
Transkripsiyon Çalışması**

*A Transcription Study on the First Publications about Taylorism in Tur-
kish Management Literature*

Ahmet Sait Özkul 59

Yazarlara Notlar / Notes for Contributors 99

Editörden

Hüseyin Leblebici (*)

Yönetim ve Organizasyon Araştırmaları Dergisi YOAD'ın ikinci sayısı ile sizlere tekrar merhaba demekten mutluluk duymaktayız.

Özel, kamu ve sivil toplum örgütlerinin farklı yönetsel alanlarını anlamaya katkıda bulunmaya yönelik özgün nitelikte araştırmalar yayımlamayı amaçlayan hakemli bir dergi olarak sizlerin karşısına ikinci kez çıkan YOAD'ın kapsamını, başta örgüt kuramı, stratejik yönetim, örgütsel davranış, uluslararası işletmecilik, girişimcilik, işletme tarihi ve insan kaynakları yönetimi olmak üzere yönetim ve organizasyon alanına yönelik kuramsal ve görgül çalışmalar ile vaka çalışmaları, araştırma notları ve kitap incelemeleri oluşturmaktadır.

YOAD'ın aynı derecede önemli bir diğer amacı da yönetim ve organizasyon alanındaki akademik bilgi birikiminin gelişimine sadece Türkiye'de değil dünya çapında katkı sağlayacak eleştirel araştırmalar yayımlamaktır. Bu amaçla ilk yılının bu ikinci sayısında YOAD; makro kurumsal kuram, eleştirel çalışmalar ve işletmecilik tarihi alanlarına katkı sağlayacak üç önemli çalışmaya yer vermektedir. Çalışmalardan ilkinde, Onur Dirlik, makro kurumsal kuram çerçevesinde ulusal iş sistemleri yaklaşımından hareketle Türk iş sisteminin yapısal özelliklerini açıklamaktadır. Bu çalışmada, Dirlik, ulusal iş sistemleri yazınında genel olarak devlete bağlı bir iş sistemi olarak kabul edilen Türkiye'nin farklı tarihsel dönemlerde tek bir modelle açıklanamayacak farklılaşmalar sergilediğini ortaya koymaktadır. İkinci çalışmada, Sibel Doğanay, Türkiye'de örgüt kuramı çalışmalarında görece daha az başvurulan eleştirel yönetim çalışmaları perspektifiyle çağrı merke-

(*) University of Illinois at Urbana-Champaign, College of Business, IL, USA hleblebi@illinois.edu

zlerini incelemektedir. Çağrı merkezlerinin son yıllarda Türkiye’de giderek yaygınlaşan bir örgüt formu olduğunu belirten Doğanay, İstanbul’da çağrı merkezi çalışanlarıyla yaptığı derinlemesine mülakat verilerini analiz ederek bu örgütlerdeki kontrol biçimlerini araştırmıştır. Bu sayımızın son çalışmasında, Ahmet Sait Özkul, Türk işletmecilik tarihi yazını açısından önemli bir katkı olabilecek bir transkripsiyon sunmaktadır. Bu çalışmada, Özkul 1913 ve 1924 tarihli Taylorizmi konu alan iki Osmanlıca belgeyi günümüz Türkçesine çevirmiş ve bu belgelere kaynaklık eden 1913 tarihli Fransızca üç gazete haberi ile ilişkilendirerek değerlendirmelerde bulunmuştur.

YOAD, bu sayısıyla ilk yılını tamamlamış bulunmaktadır. Dergimize makale yollayarak katkıda bulunan bütün meslektaşlarımıza teşekkürlerimizi sunuyoruz. Makalelerin değerlendirme sürecinde hakem olarak rol alarak değerli yorumları ve geribildirimleriyle katkı sağlayan meslektaşlarımız Ahmet Murat Fiş, Anıl Divaracı-Çakmaklı, Arzu Kalemci, Arzu Wasti, Birgül Arslan, Çağrı Bulut, Deniz Tunçalp, Engin Bağış Öztürk, Eyüp Aygün Tayşir, Gökhan Karagonlar, Hüsniye Gülsev Koç, Janset Özen-Aytemur, Özge Can, Selin Erdil, Şule Aydın-Turan, Şükrü Özen ve Umut Koç’a da ayrı ayrı teşekkür etmek istiyorum.

YOAD’a ilk yılında destek veren herkese tekrar teşekkürler. Akademik çalışmalarınızla ve dergimizin niteliğini artıracak her türlü desteğinizle gelecek sayılarımızda da buluşabilmek ümidiyle.

From the Editor

Hüseyin Leblebici (*)

We are very pleased to welcome you again with the second issue of **Journal of Management and Organization Studies (JMOS)**.

One of the most important objectives of our journal is to develop a scholarly community by publishing papers that contribute to our understanding of private and public organizations. In terms of its scope, JMOS covers theoretical and empirical papers, case studies, and book reviews in relation to various fields of management and organization including but not limited to organization theory, strategic management, organizational behavior, international management, entrepreneurship, business history, and human resources management.

An equally important objective for our journal is to publish critical research papers that would advance the development of academic knowledge in the field of management and organization not only in Turkey but also across the world. With this aim in mind, in this second issue of our 1st year, JMOS publishes three important papers that contribute to macro institutional theory, critical studies, and business history. In the first paper, Onur Dirlik explains the structural characteristics of the Turkish business system based on the national business systems approach in a macro-institutional theory perspective. In this study, Dirlik reveals that Turkey, which has been known to have a state-dependent business system in the literature, displays more variation across different historical periods that cannot be explained with a single model. In the second paper, Sibel Doğanay examines the call centers from a critical studies perspective, which has been applied relatively less compared to the other studies in organization theory in Turkey.

(*) University of Illinois at Urbana-Champaign, College of Business, IL, USA hleblebi@illinois.edu

Stating that call centers are recently an increasingly growing organizational form in Turkey, Doğanay investigates the control types in these organizations by analyzing in-depth interview data she collected from the employees of call centers in İstanbul. In the last study of this issue, Ahmet Sait Özkul presents a transcription that can be considered as a significant contribution with respect to the literature on Turkish business history. In this study, Özkul provides the translations of two documents studying Taylorism in the Ottoman Turkish, dated 1913 and 1924, and evaluates them by relating with three newspaper reports in French dated 1913, which constituted source for these two documents.

With this issue, JMOS celebrates the completion of its 1st year. I sincerely thank all of our colleagues who have submitted their manuscripts. I also would like to take this opportunity to individually thank Ahmet Murat Fiş, Anıl Divaracı-Çakmaklı, Arzu Kalemci, Arzu Wasti, Birgül Arslan, Çağrı Bulut, Deniz Tunçalp, Engin Bağış Öztürk, Eyüp Aygün Tayşir, Gökhan Karagonlar, Hüsniye Gülsev Koç, Janset Özen-Aytemur, Özge Can, Selin Erdil, Şule Aydın-Turan, Şükrü Özen, and Umut Koç, who have provided their valuable time to act as reviewers and helped to improve the quality of the published papers.

Thanks again for your support for JMOS's inaugural year. We are looking forward to receiving your scholarly manuscripts and to working together to enhance the quality of our journal.